

Eva Lipková

Příběh z Domu Elizy Orzeszkowej

Do Varšavy zasazený milostný příběh o lásce a splněných snech.

Eva Lipková
Příběh z Domu Elizy Orzeszkowej

© Eva Lipková, 2023

© Backstage Books, 2023

ISBN 978-80-7665-012-1 (print)

ISBN 978-80-7665-013-8 (pdf)

ISBN 978-80-7665-014-5 (epub)

Eva Lipková
Příběh z Domu
Elizy Orzeszkowej

2023

Ve varšavské čtvrti Ochota se nachází ulice nesoucí jméno spisovatelky Elizy Orzeszkowej. Jedná se o kratoučkou, ničím významnou slepou ulici s omšelými domy a starým asfaltem. Na jejím rohu s Opaczewskou, přesně tam, kde ústí na Skwer Dobrego Maharadzy, stojí dům v zoufalém stavu. Omítka se na nesčetných místech odlupuje a obnažuje tak cihlovou konstrukci domu, balkon s mosazným zábradlím již dávno nesplňuje žádné bezpečnostní normy, komíny se téměř bortí, dlaždice z podsádky odpadly a několik oken v přízemí bylo zazděno bílými tvárnici, aby se dovnitř nedalo tak snadno vloupat. Tato slepá bílá okna působí v měruňkovo-lososovo-šedé omítce jako pěst na oko. A přesto mi tento dům učaroval. Domnívám se, že skrývá zašlou slávu, a v duchu jsem si ho pojmenovala „Dům Elizy Orzeszkowej“. A Dům Elizy Orzeszkowej má co vyprávět. Nejen, že ho před druhou světovou válkou vlastnila zámožná židovská rodina, která se zde setkávala s přáteli, že se mu podařilo přestát nacistickou zhoubu i odolat přestavbám v duchu socialistického realizmu, ale mnohem později, ještě v roce 2015, sloužil jako penzion pro samostatně cestující ženy. K jeho zchátrání došlo až v posledních dvou letech, kdy se na něm krutě podepsal zub času, povětrnostní vlivy a neobývanost.

Penzion v Domě Elizy Orzeszkowej provozovala žena, Natalia, jež pro jeho prosperitu dýchala a ke všem ubytovaným cestovatelkám přistupovala s pečlivou a nevtíravou

profesionalitou. Sama chystala v malém přízemním salo-
ně domácí snídaně skládající se z čerstvého pečiva, bílých
jogurtů, vlastnoručně upečeného jablečného koláče, oves-
ných vloček, míchaných vajíček, černého čaje s citronem
a poctivé kávy vařené v džezvě. Vždycky ubytovala maxi-
málně čtyři hosty najednou, větší kapacitu její penzion ne-
měl – o to více však ke svým svěrenkám (byť dočasným, ale
ona je tak v duchu nazývala) lnula. A jelikož díky svým klid-
ným rysům a solidní postavě působila spolehlivě a diskre-
tně, měly cestovatelky, ženy a dívky, tendenci se jí svěřovat.
Mnohé z obyvatelky se do Domu Elizy Orzeszkowej vracely
opakovaně, některé si prodlužovaly ubytování dokonce na
několik měsíců, jiné jenom prosvištěly – bez jediné výjimky
však všechny zůstaly vryté do Nataliiny paměti – a její pa-
měť tvořil tajný deník, který si vedla.

Možná to na někoho může působit divně a absurdně, ale
Natalia zaznamenávala do svého deníku více či méně věrný
portrét každé z žen, jež se v Penzionu Natalia, jak se pen-
zion nazýval, ubytovala. Záleželo na tom, jak sdílná daná
cestovatelka byla a co na sebe Natalii prozradila, ale i když
neprozradila vůbec nic, Natalii to nezaskočilo a životní
kontext si pro danou osobu vymyslela. Moc ji bavilo poslouchat
a studovat lidské příběhy, které se pak snažila vměstnat
do pár vět, jimiž by vystihla danou ženu či dívku, jako kdyby
o ní psala knížku a právě se vrhala na pasáž, kde autor po-
pisuje hlavní hrdinku. Natalia pečlivě zaznamenávala, jak
která ubytovaná vypadá, kde pracuje nebo co má ráda. Když
jí jeden deník došel, koupila si nový a pokračovala. Měla
pocit, že když jí samotné nebylo dopřáno cestovat po světě,
svět přichází touto cestou za ní.

Penzion Natalia vedla deset let, a když jí v roce 2015 při-
šlo notářské vyznění od dosavadního vlastníka objektu,
který jí dům pronajímal, že budova vstupuje do restitučního

řízení a že činnost penzionu bude muset být ukončena, byla zdrcena. Dávala do něj své srdce a sebe sama a jeho příběh se skončí tak neslavně! Natalie zanevřela na polskou byrokracii, vyzvedla si našetřené peníze a rozhodla se odjet za svojí sestrou do Ameriky. Tou dobou jí bylo dvašedesát let a už si hodlala pouze užívat teplého kalifornského podnebí. Díky tomu, že její provozní náklady byly v posledních deseti letech mizivé – měla k dispozici malý pokojík přímo v penzionu, nové oblečení si prakticky nekupovala, a tak jediné, za co utrácela, byly letenky, když každý rok létala na Vánoce za sestrou.

Díky svým neteřím také nezaspala nástup internetového rezervování ubytování a zaměstnala mladou brigádnici, aby jí pomáhala s počítačem a novými technologiemi. Penzion sice nebyl vždy plně obsazen, ale na jeho udržování návštěvnost stačila. S úklidem pokojů pomáhala Natalii ještě jedna paní, ale jinak si vlastně všechno obstarala sama. Své deníky uchovávala v pracovním stole ve svém pokoji, a když zavřený penzion s lítostí a zmatkem v srdci opouštěla, úplně na ně zapomněla. Myšlenkami už byla někde jinde. A tak deníky odpočívaly uložené v zásuvce dřevěného stolu a světlo světa opět spatřily, až když byla budova v roce 2017 konečně předána právoplatné majitelce, jednaticetileté Oliwii, jíž se změnil svět.

Po vleklých jednáních, úředních obsílkách, soudních stanoviscích a nesčetných žádostech dostala Oliwie právoplatné vyjádření, které jí přiřklo restituční majetek v hodnotě tří miliónů zlotých. Zatočila se jí z toho hlava a návštěvu jediné zrestituované nemovitosti – domu na rohu ulic Opa-czewszka a Elizy Orzeszkowej – odložila. Když se o týden

později do domu vydala, zjistila, v jak žalostném stavu se nachází. Bude si muset najmout nějakého odborníka, který jí pomůže zjistit, kolik by stála případná rekonstrukce a zda se něco takového vůbec vyplatí.

Co však silně zapůsobilo na romantickou část Oliwiny osobnosti, byl celkem zachovalý pokojík v přízemí. Vše v něm sice bylo pokryto tlustou vrstvou prachu z drolicích se zdí, ale atmosféra něčího soukromí se zachovala. Oliwie si řekla, že až bude mít trochu času, pokusí se zjistit, co všechno se dělo s domem v minulosti. Kromě prázdné šatní skříně a postele ve stylu 20. let 20. století zaujal Oliwii ještě mohutný pracovní stůl, v jehož zásuvkách někdo ponechal původní obsah. Psací potřeby, kalkulačku, letité kalendáře, lepicí pásy, pár knih včetně Bible, kartáč na boty, staré silonky, rámeček s fotkou a několik tlustých sešitů v černých deskách.

Když si prolistovala pár stránek z kalendářů, prohlédla vyšisovanou fotku a štítivě se vyhnula silonkám, otevřela také jeden ze sešitů. Našla v něm popis nějaké ženy – jaké měla vlasy, oči, kde pracovala a že měla ráda kávu, otočila na další stranu a následoval další popis ženy – jiné, tentokrát blondaté, ta první byla černovlasá. Oliwie procházela sešit dál a na každé straně nacházela další a další popisy žen. Moc nerozuměla tomu, co vlastně našla, ale po zběžném prozkoumání došla k závěru, že všechny sešity jsou takto popsány. Sešitů bylo kolem dvaceti a vzbudily Oliwiiinú zvědavost. Kdo je asi psal? A kdo jsou ty ženy, o nichž se stránky zmiňují? Rozhodla se, že se do nich ještě zanoří doma, protože to, co si rychle přečetla tady v domě, kde už se začalo dělat temno a zima, ji zaujalo. Vzala tedy plnou náruč sešitů, hodila je do kufru auta a odjela domů.

KAPITOLA I

Doma dala Fridayovi konzervičku, už dlouho žádnou neměl a zaslouží si taky občas pomlsat. Za to, že jí dělá společnost a na jeho přítulnost se může spolehnout – na rozdíl od mužů, které zatím potkala. Jakmile si Friday, bílošedivý mourovatý kocour, začal pochutnávat na husích játríčkách, Oliwie si pro sebe uvařila čaj a ukrojila si kousek jablečného koláče, který pekla včera. A jelikož neměla na večer žádný jiný plán, pustila se do prohlížení nalezených deníků a studování jejich obsahu.

Záznamy jí připadaly jako katalog žen – jako se na výstavách dělají katalogy uměleckých děl, v nichž je každý obraz/socha/plastika doprovázena krátkým popisem, byly i zde uváděny popisy podobného ražení. Jedna žena byla hnědovláska, pak zas blondýnka, znovu hnědovlasá, pak pro změnu zrzka atd. Ačkoliv Oliwii po čase začaly popisy žen připadat trochu monotónní, bavilo ji si číst krátké povídaní, které vždy charakterizovalo danou ženu či dívku. Nejvíce obdivovala různorodost lidských příběhů a osudů uváděných v denících. Dokonce jí bleskla hlavou myšlenka, zda by tyto popisy nezaujaly i nějakého vydavatele. Zatím si nedokázala představit, jakou formu by jejich prezentace pro veřejnost měla mít, ale jednoznačně se jednalo o oslavu ženy jako takové, ženství v širším slova smyslu. To bylo Oliwii blízké. Friday si mezitím přišel lehnout k Oliwii na klín a hřál ji svým biologickým teplem lépe než jakákoliv deka.

Asi po hodině čtení začaly Oliwii trochu pálit oči, tak si šla dát sprchu a pak si zapnula notebook, aby se podívala, jestli nenajde na internetu nějaké stopy toho, jak byl její nový dům dříve využíván a jak se v něm mohly objevit tyto zvláštní deníky. Moc toho nenašla, jen letmé zmínky o tom, že informace o historických varšavských stavbách se nacházejí v archivu města Varšavy a v různých odborných architektonických publikacích. Poněkud ji to odradilo a odsunula myšlenku pátrání do pozadí své mysli. Měla by se soustředit na něco praktičtějšího, třeba na hledání statika či stavaře, který by jí pomohl ocenit, jak velký zásah do domu je potřebný a zda není lepší budovu celou strhnout. Spolu s restituovaným majetkem zdá se získala i spoustu starostí a problémů, které si doposud ani neuměla představit.

Zadala si tedy do Googlu architektonická studia, která působí ve Varšavě, a vypsala si tři, která ji nejvíce zaujala a podle jejichž stránek poskytují i cosi, co se nazývá architektonickým poradenstvím. Zkusí tam zítra zavolat. Tento týden si vzala dovolenou, aby mohla zařídit všechno možné byrokratické papírování související s finálním verdiktem restituční soudní komise. Na seznam si tedy nově přidala i telefonáty architektům. Jeden by si nemyslel, že získání majetku může být také vyčerpávající záležitostí.

Už je kolem 23:30 večer, a tak si Oliwie vyčistí zuby, otevře v koupelně okno a jde si lehnout. S Fridayem obývají maličkou garsonku v centru Varšavy, proto se veškeré aktivity odehrávají v tomto jednom pokoji, který je zároveň kuchyní, ložnicí i obývánkem. Před spaním ještě Oliwii bleskne hlavou myšlenka, že si nyní bude moci dovolit poohlédnout se po něčem větším, když už jí byly přiřčeny všechny ty prostředky. Usíná s úsměvem na tváři.

Následujícího dne ji budí Fridayovo mňoukání a to, jak do ní žádostivě naráží čumáčkem.

„Aha, už ti došly granule, co, ty otropo! Už, už vstávám.“

Když se postarala o Fridayovo stravovací blaho, vykonala pár ranních cviků, osprchovala se a připravila si kávu. Je to přeci jenom pohoda, když se nemusí do práce! Nemůže však den strávit zahálkou, neboť musí zavolat architektům, které si včera našla, zastavit se za notářkou ještě kvůli jednomu ověřenému podpisu a taky trochu nakoupit, protože doma už nic nemá.

Obleče se jednoduše a účelně – černé upnuté kalhoty, košile s drobnými pestrými kvítky, džínová bundička a ballerinky. Když se kontroluje v zrcadle, je s tím, co v něm vidí, spokojená – mladá drobná žena s vrozenou noblesou, téměř černé vlasy stažené do praktického vysokého culíku, jemná tvář, velmi tmavě hnědé oči a nos decentně posypán pihami. Nehty si nalakovala asi předevčírem na tmavě fialovo, ale už se začínají loupat. Do uší si zavěsila jednoduché černé kapkovité náušnice tak, aby ladily s kalhotami.

„Jo jo, dneska ti to sluší, Oliwie.“

Ještě než vyrazí za notářkou, volá do prvního architektonického studia, ale nikdo to nebere, v druhém se ozve hlasová stránka a teprve třetí pokus je úspěšný a jí se podaří spojit s živou osobou na druhém konci drátu.

„Dobrý den, Oliwia Nowakowska, chtěla bych se informovat na vaši poradenskou činnost, mluvím se správnou osobou?“

„Dobrý den, paní Oliwie, určitě můžete se mnou. Co byste potřebovala?“

„Zajímalo by mě, jestli poskytujete poradenství ve věci stavu starých domů, jejich statiky a ohodnocení možností rekonstrukce včetně odhadu předpokládaných nákladů navržené rekonstrukce.“

„Ano, takové služby nabízíme.“

„A jak se tato služba pohybuje finančně?“

„Pokud jde jen o jednu návštěvu na místě a přípravu analýzy stavu včetně doporučení na další postup, cena začíná někde kolem pěti tisíc zlotých – záleží samozřejmě na velikosti a náročnosti budovy, na jejím stáří a celkovém stavu, který může prvotní prohlídku hodně ovlivnit – pokud se na příklad vyskytuje hodně problémů, je třeba všechny pečlivě zmapovat a popsat, aby majitelé mohli ty nejpalcivější zabezpečit.“

„Rozumím tomu dobře, že je možná i podrobnější diagnostika, než jakou jste právě popsal?“

„Ano, jedná se o delší proces mapování stavu budovy. Návštěv se koná několik, kromě základní analýzy se vypracovává i návrh nejlepšího budoucího užití, v němž architekt sám za sebe navrhne, jak by se daný prostor mohl co nejlépe využít, a pro toto využití odhadne i cenovou hladinu.“

„A taková služba stojí kolik?“

„Kolem deseti tisíc, opět v závislosti na komplexnosti budovy.“

„Ještě mi prosím řekněte, zda máte momentálně k dispozici někoho ve studiu, kdo by se mohl začít projektu hned věnovat, a jak dlouho může tento proces trvat.“

„Vzhledem k současným kapacitám a vytíženému režimu bychom mohli začít s první návštěvou tak za týden a všechno ostatní už odvinout od toho, co zjistíme při první analýze.“

„Výborně, to zní dobře. A spolupráce s vámi funguje formou smlouvy?“

„Ano, ve většině případů podepisujeme smlouvu o dílo, v níž občas bývá objednavatelem činnosti podepsaná plná moc zajišťující badajícímu architektovi přístup na příklad k některým archivním informacím či jiným dochovaným technickým materiálům.“

„Dobře, děkuji vám za vyčerpávající informace. Já se rozmyslím a dala bych případně vědět do konce týdne, jestli se tak můžeme domluvit.“

„Ano, dobře, budu očekávat vaši zprávu. Mějte se hezky a na shledanou.“

Oliwiiny prvotní dojmy z rozhovoru jsou pozitivní – to, že je služba drahá, očekávala, ale zároveň jí připadá dost komplexní. Dokonce navrhnou, jak nejlépe s budovou naložit, což je pro ni ideální. Může mít sice naivní a laické sny, co by se jí líbilo s nově nabytým domem udělat, ale to ještě neznamena, že jde o dobrý nápad z praktického úhlu pohledu. Zkusí ještě později zavolat do druhých dvou studií, aby porovнала cenové nabídky, ale způsob, jakým s ní mluvil zástupce firmy Doradztwo Architektoniczne Zp. s o. o., jí byl více než příjemný – nevnucoval se, odpovídal věcně a netlačil na ni, to jsou všechno velké plusy. Nesnáší, když ji někdo do něčeho nutí. Dobrá, teď je tedy na čase konečně vyrazit za notářkou.

Oliwie se nakonec rozhodne, že pojedje autem, i když zaparkovat v centru je vždycky problém, ale vzhledem k tomu, že musí ještě na nákup, bude to nejlepší řešení. U notářky všechno proběhne bez problémů, v obchodě si koupí kousek lososa k obědu a zavolá kamarádce Agnieszce, zda by si nechtěla nazítří vyjít večer do kina a na skleničku vína. Agnieszce se to hodí, a tak se domluví na návštěvě artového kina Muranów, kde mají hrát francouzský film o podivuhodném mizení lidí na bretaňském pobřeží. Výborně, to je tedy plán na zítra.

Odpoledne se Oliwii podaří dovolat do druhých dvou architektonických kanceláří. V jedné z nich jí nabídnou

víceméně podobné podmínky jako v prvním místě, ale chladný hlas ambiciózní ženy na druhém konci telefonního aparátu Oliwii odradí. Poslední agentura je zřejmě víc nóbl, neboť si řekli o ceny asi tak o třicet procent vyšší než v ostatních firmách. Pro Oliwii je to tedy jasná volba a volá zpět do Doradztwa, aby si domluvila schůzku, na níž by probrali podrobnosti. Mluví se stejným architektem jako naposledy a domluví si schůzku na pátek ráno v deset.

Poté si Oliwie chvíli píše na mobilu s kamarádkou Annou, která už jedenáct měsíců bydlí ve Philadelphii a zrovna si dává oběd. Nemá na Oliwii úplně čas. Oliwie se tedy uvelebí na pohovce a místo knížky sáhne znovu po denících. Přitahují ji. Dokonce se po pár minutách začne bavit tak, že hledá na internetu fotky žen, které by odpovídaly popisům z deníků. Vcelku se jí to daří, a tak se jí na ploše objeví nová složka „Deníky“, do níž ukládá stažené obrázky a pojmenovává je podle jmen žen v denících. Ani neví jak, ale najednou je venku tma, v žaludku jí kručí a Friday už zase důležitě postává u poloprázdné misečky. Nasype mu tedy granule, sobě si přichystá k večeri salát s mozzarelou a sušenými rajčaty a vrací se k deníkům.

Možná by se mohla zítra zeptat toho architekta, jestli se dá nějak elegantně zjistit, jak byla budova dříve využívána, či dokonce kdo v ní bydlel. Domnívá se, že autorkou popisu musí být žena. Na muže je to příliš málo sexuální – žádné zmínky o nadrech, zadečcích, délce nohou a jiných částech ženského těla, jimž věnuje mužské oko zvýšenou pozornost. Ne, je si jistá, tohle určitě psala žena. Bylo by zajímavé onu ženu najít a zeptat se, co vlastně ve svých denících zaznamenala.

Dnes nemá Oliwie v plánu žádné povinnosti související s Domem Elizy Orzeszkowej, proto spí trochu déle, v klicdu posnídá, nakrmí Fridaye a rozhodne se užít si den volna. Odlakuje si nehty, jde se projít do parku, kde obdivuje sluncem zalité podzimní stromy, jejichž barvy ji hladí po duši, na oběd si zajde do indické restaurace, kde si dá vegetariánskou kormu, své oblíbené jídlo se sladkou omáčkou plnou chuti kešu oříšků. Poté se vrátí domů, nalije si trochu bílého vína, pustí si Franka Sinatru a popustí uzdu fantazii – přemýšlí, jak naložit s nově nabytými penězi. Je rozumná a nechce je rozfrndat, ale zase na druhou stranu, pořídít si hezčí a větší byt by bylo příjemné – otázkou zůstává, zda investice do nemovitosti lze považovat za utrácení či nikoliv. No, uvidí také po té schůzce s architektem – to už bude vědět, jak se dá naložit s Domem Elizy Orzeszkowej. Jestli ho prodá a zpeněží, nebo jestli bude lepší ho někomu pronajmout, nebo se do něj nastěhovat? V každém případě bude určitě potřebovat rekonstrukci, která může vyjít dost drahó.

Po chvíli už se Oliwie začíná chystat na schůzku s Agnieszkou. Vezme si bordové úpletové šaty, černý svetřík, kotníkové boty ve stejném odstínu a tmavohnědý kabát. Kabelka jí ladí k botám. Vyráží. Do kina Muranów se dá pohodlně dojet metrem, což se jí hodí, jelikož už měla skleničku a hodlá si ještě alespoň jednu vypít.

„Ahoj Aga, jak se máš?“ vítá o chvíli později svoji kamarádku a líbá ji na tvář. Agnieszce to s nově ostříhanými platinovými vlasy sluší, což také Oliwie neopomíná zmínit: „Vypadáš skvěle! Ty vlasy jsou úžasný. Hrozně ti to sekne,“ chválí Agnieszku.

Agnieszka se trochu pýří, ale je vidět, že má radost.

„Děkuju, jsi hodná. Tobě to taky sluší. Ukaž se mi, musím se pořádně podívat, jak vypadá milionářka!“

Oliwie se směje a otáčí se jako na přehlídkovém molu. „Pojďme si sednout, už je mi docela zima,“ dodává a bere Agnieszku pod ruku.

Agnieszka je Oliwiinou nejlepší kamarádkou, studovaly spolu na univerzitě francouzštinu a v pátém ročníku společně odjely na půlroční Erasmus do Paříže. Ale to už je hezky dávno. Teď má Agnieszka tříletou dcerušku Basiu a taková vzácná chvílka, jaká se jim naskytlá dnes, se objevuje velmi zřídka. Nad sklenkou chardonnay se Agnieszka svěřuje Oliwii se svými trápeními, která vesměs všechna vyplývají právě z faktu, že je matkou.

„Já fakt nevím, jak to mám všechno skloubit dohromady. Od té doby, co jsem zase začala chodit do práce, mám pocit, jako kdybych žila ve snu. Naštěstí mi hodně pomáhá máma, která Basiu hlídá každý den, protože už je v důchodu, ale jsme domluvené tak, že mi chodí naproti do práce, kde mi předá Basiu, a pak se jde odreagovat podle svého. A mně po práci začíná druhá směna s Basiou. Naštěstí je Basia zlatíčko, je hodná, ráda si maluje a chodíme si hrát ven na hřiště, ale i tak se jí člověk prostě musí věnovat.“

„Já vím, je to hrozný. Jsi hodná, že sis dneska našla čas. A nebudeš dávat Basiu do školky?“

„Budu, ale až od pěti let. Teď musím ty dva roky ještě nějak překepat. Doufám, že máma ještě vydrží, jinak bych si musela hledat chůvu.“

Oliwie si myslí, že by se o Basiu měl občas starat i její biologický otec, ale nechce dnešní večer pokazit, tak se kousne do rtu a svou domněnku nevysloví.

„Ale povídej, jak se máš ty. Jak se cítíš, to musí být přece hrozně divný, ne?“ ptá se Agnieszka, doširoka otevírá své tmavě modré oči a upírá je na Oliwii.

„Jo, je to divný. Myslím, že jsem si to zatím ještě ani úplně neuvědomila. Bylo s tím takového tahání, papírování

a běhání po institucích, že jsem se nějak odnaučila se kvůli restituci jakkoliv vzrušovat, takže když mi oznámili výsledek, vlastně jsem jen pokývala hlavou a přemýšlela, jaké další povinnosti to bude znamenat. Tak třeba zítra jdu na schůzku do architektonické kanceláře, protože jsem v rámci restituce získala dům v ulici Elizy Orzeszkowej. Je to skoro ruina, ale potenciál asi má – když už nic jiného, je to dům v centru Varšavy, což je v dnešní době nepředstavitelné – něco takového vlastnit.“

„Hm, to je kde, ta ulice?“

„Na Ochotě, nedaleko parku Szczeńliwickiego.“

„To není špatné místo.“

„Ne, není. Ale zatím ten dům vypadá hrozně. Omítka opadaná na cihlu, balkony téměř upadly, ale vevnitř je to lepší. Dokonce se tam zachoval jeden téměř kompletně zařízený pokoj.“

„No, tak uvidíš, co ti zítra řekne ten architekt. Jestli by se s tím dalo něco dělat.“

„Přesně.“

Mladé ženy pomalu dopíjejí svoje víno a chystají se do kinosálu. Po představení, které se jim líbilo, si ještě povídají v metru a potom se rozloučí a odjedou každá svým směrem. Oliwii se dnešní večer moc líbil. Občas si připadá osamělá, rodiče jí zemřeli, když jí bylo dvacet, prarodiče nikdy nepoznala, sourozence nemá a přítele, nedej bože manžela, také ne. Musí spoléhat na kamarádky a jejich otevřené náruče, když jí není nejlíp – a pak je zde samozřejmě Friday se svým hřejivým kožíškem! Jakkoli je roztomilý, radu ohledně vedení života však od něj čekat nemůže. Ne že by Oliwie v minulosti s nikým nechodila – byli tady Stanislaw a Rafal – ale nějak to nakonec nedopadlo. Oliwie už nesmutní a nestýská se jí, na svou situaci si zvykla, což ovšem neznamená, že by se jí lépe nežilo s přítelem. Občas si představuje, jak by

mohl vypadat. Líbí se jí muži spíše štíhlí, a aby byli vyšší než ona – většinou ji přitahují spíš hnědovlasí muži, ale kdyby se objevil zajímavý blondýn, určitě by se barvou vlasů vůbec nevzrušovala. To a jiné myšlenky se jí honí hlavou, když se vrací domů.

Vzpomíná na s Agnieszkou prožitý čas v Paříži, jak chodily do školní jídelny na obědy za tři eura, jak trávily spoustu času v knihovně, jak čekaly na příspěvek na bydlení, aby si mohly vyhodit z kopytka, a peníze jim přišly teprve, když už byly zpět ve Varšavě, takže k žádnému divokému rozhovoru nedošlo. Je moc ráda, že Agnieszku má, ačkoliv je pravda, že od té doby, co se narodila Basia, má Agnieszka na Oliwii hrozně málo času.

Doma se jenom osprchuje a jde si lehnout, nastaví si budíka a téměř okamžitě usíná. Naštěstí se jí problémy se spánkem vyhýbají.

Nazítří posnídá, nakrmí Fridaye, obleče se do kostkované sukně v hnědoběžových odstínech, hnědého roláku a vlasy si splete do francouzského copu, jemně si tváře popráší tvářenkou a je připravena na schůzku u architekta. Do Doradztwa přichází mírně před desátou a vítá ji usměvavý mladý muž v tmavých kalhotách, světlé košili a tmavě zelené vestě – vypadá hezky a mile, vlasy mu trochu neposedně odstávají, ale působí to spíše umělecky než trapně, má brýle a veselé oči.

„Dobrý den, vítejte v architektonické kanceláři Doradztwo Architektonyczne Zp. s o. o., mé jméno je Wiktor Pawiński, prosím, posadte se.“

„Dobrý den, děkuji.“

„Nabídnu vám něco k pití?“ ptá se pan Pawiński.

„Kávu, prosím,“ odpovídá Oliwie a vytahuje černý zápisník Moleskin, do něhož si bude dělat poznámky.

„Jak jsem říkal už po telefonu, naše služba spočívá v komplexní analýze stavu nemovitosti – jak technického, tak majetkoprávního, zpracování návrhu na její nové využití včetně uvedení přibližného rozpočtu na rekonstrukci a vypracování ucelené zprávy, v níž budou všechna zjištění uvedena. Podle výsledků prvního ohledání se odvíjí plán dalších návštěv – většinou jsou potřebné ještě dvě až tři další návštěvy. Zjišťujeme stav stěn, oken, dveří, balkonů, obložení domu, izolace, těsnění a střechy, poté následuje návštěva prověřující rozvody – elektřinu, plyn, vodu a odpadní kanalizaci. A často ještě děláme poslední návštěvu, kdy zkoumáme okolí, zaměřujeme se na urbanistický ráz čtvrti, na potřeby daného místa nebo krajinářské požadavky. Všechna zjištění pak zakomponujeme do výsledné zprávy. Bereme samozřejmě v úvahu územní plán lokality a v souladu s ním navrhujeme, jak by se mohlo s nemovitostí naložit.“

„To zní dobře. Já jsem v podstatě rozhodnutá si u vás tuto službu objednat. Potřebovala bych se s vámi domluvit hlavně na časovém harmonogramu, který je pro mě důležitý. Jak dlouho předpokládáte, že vám bude vyhotovení závěrečné zprávy trvat?“

„Většinou, pokud nenastanou nějaké závažné komplikace, doručujeme finální zprávy do měsíce od první návštěvy objektu.“

„To je ideální. Kdo z vašeho týmu by se mému domu věnoval?“

„Byl bych to přímo já, naše kancelář není velká, mám pouze dva kolegy.“

„Výborně, to bych vám mohla poskytnout některé z dokumentů, které mi k domu byly předány při restitučním řízení.“

„Ano, ty se budou určitě hodit.“

„Dokážete zjistit, kdo v domě dřív bydlel? Ráda bych se s tou osobou potkala a pohovořila si s ní.“

„Není to vyloučeno, nicméně pravděpodobnost je dost malá vzhledem ke ztraceným archivním materiálům, ale uvidíme, co se dá dělat.“

„Dobře. Máte předpřipravený vzor smlouvy, kterou většinou podepisujete za účelem podobné spolupráce?“

„Ano, máme. Poslal bych vám ho k nahlédnutí ještě dnes, abyste mohla případně napsat svoje připomínky, a doladili bychom finální znění.“

„Souhlasím. Kdy si domluvíme termín první návštěvy?“

„Jakmile budeme mít smlouvu oboustranně podepsanou.“

„Dobře. Ještě mi prosím řekněte, zda se mohu návštěv v domě za vaší přítomnosti také účastnit.“

„Ale samozřejmě, bude to naopak i žádoucí, že sama uvidíte, co, kde a jak vypadá a zda byla kontrola provedena řádně.“

„V takovém případě už nemám pro tuto chvíli žádné další dotazy. Děkuji vám.“

„Rádo se stalo. Já bych vás ještě tedy poprosil o e-mailovou adresu, abych vám mohl zaslat návrh smlouvy.“

„Oh, samozřejmě. Je to O.Nowakowska@gmail.com.“

„Děkuji.“

Poté podal Oliwii kabát z věšáku a rozloučil se srdečným stiskem ruky. Oliwie má z jednání radost, šlo to dobře. Ještě dneska se podívá na smlouvu a požádá svého právníka, aby ji zkontroloval.

Jedna věc však Oliwii nejde z hlavy a to ji trochu děsí – úsměv na tváři a jiskry v šedomodrých očích pana Wiktora. Odhaduje, že panu Wiktorovi je tak kolem pětatřiceti, a snubního